

Jäätmereform – hetkeseis

Peep Siim

Ringmajanduse osakonna juhataja

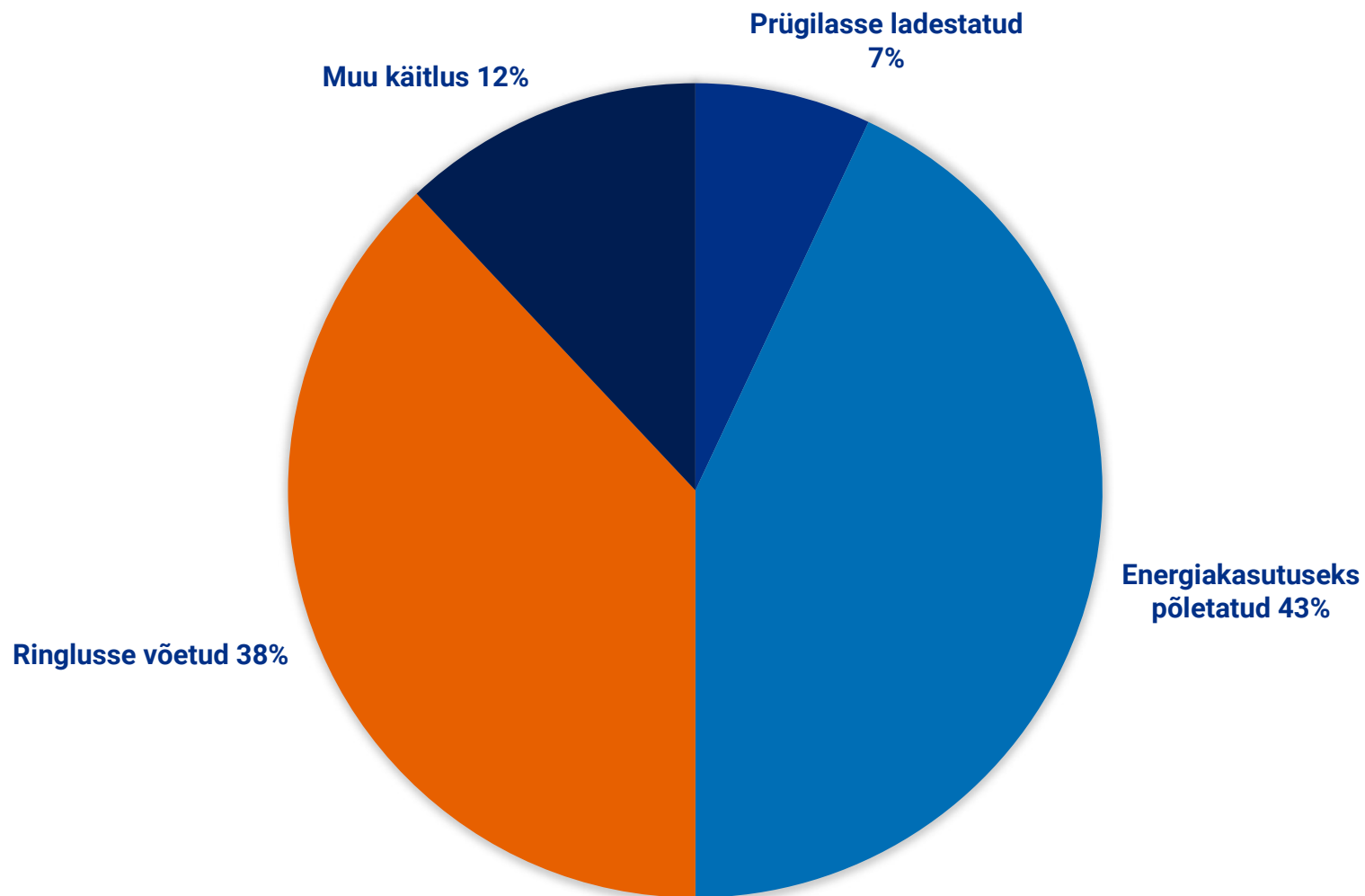
9. aprill 2025

KLIIMAMINISTEERIUM

Miks reform?

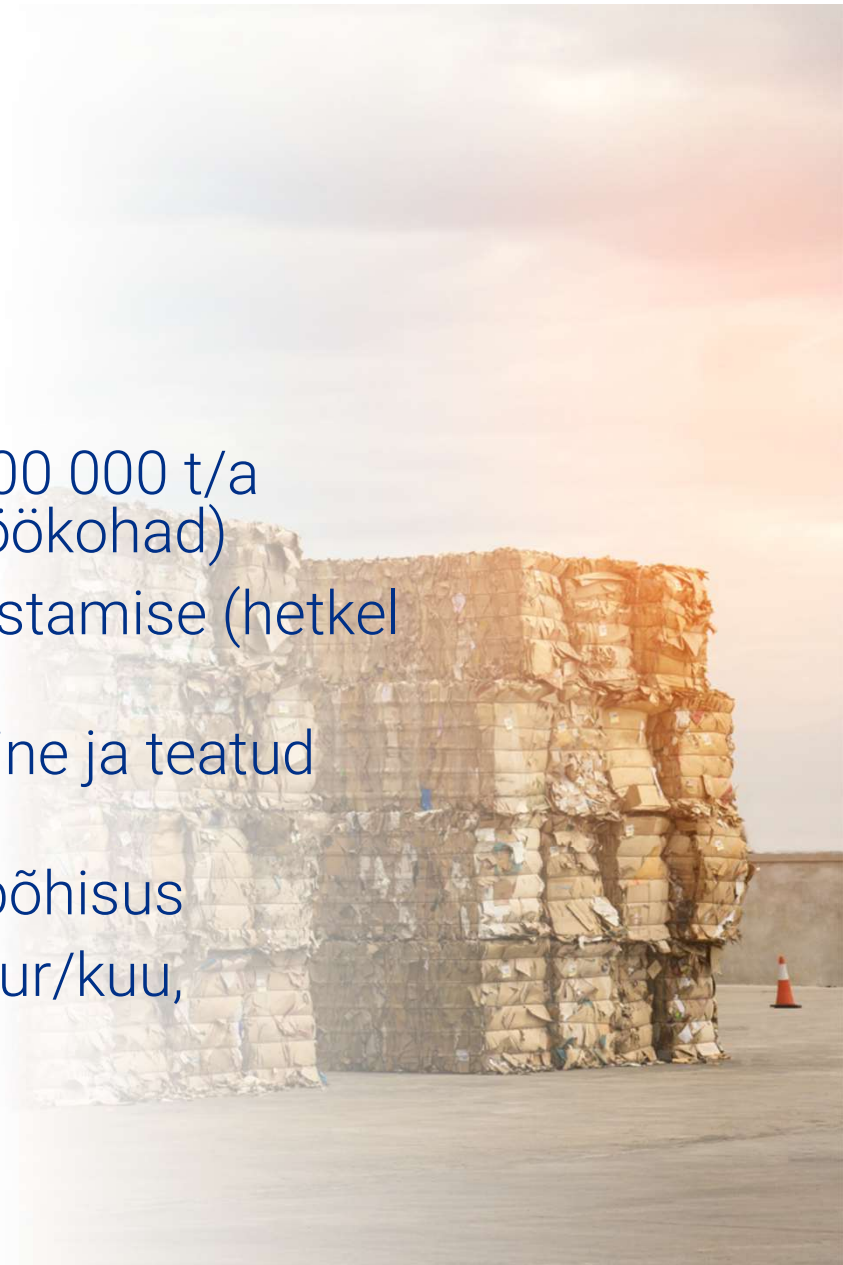
OLMEJÄÄTMETE KÄITLUS 2023

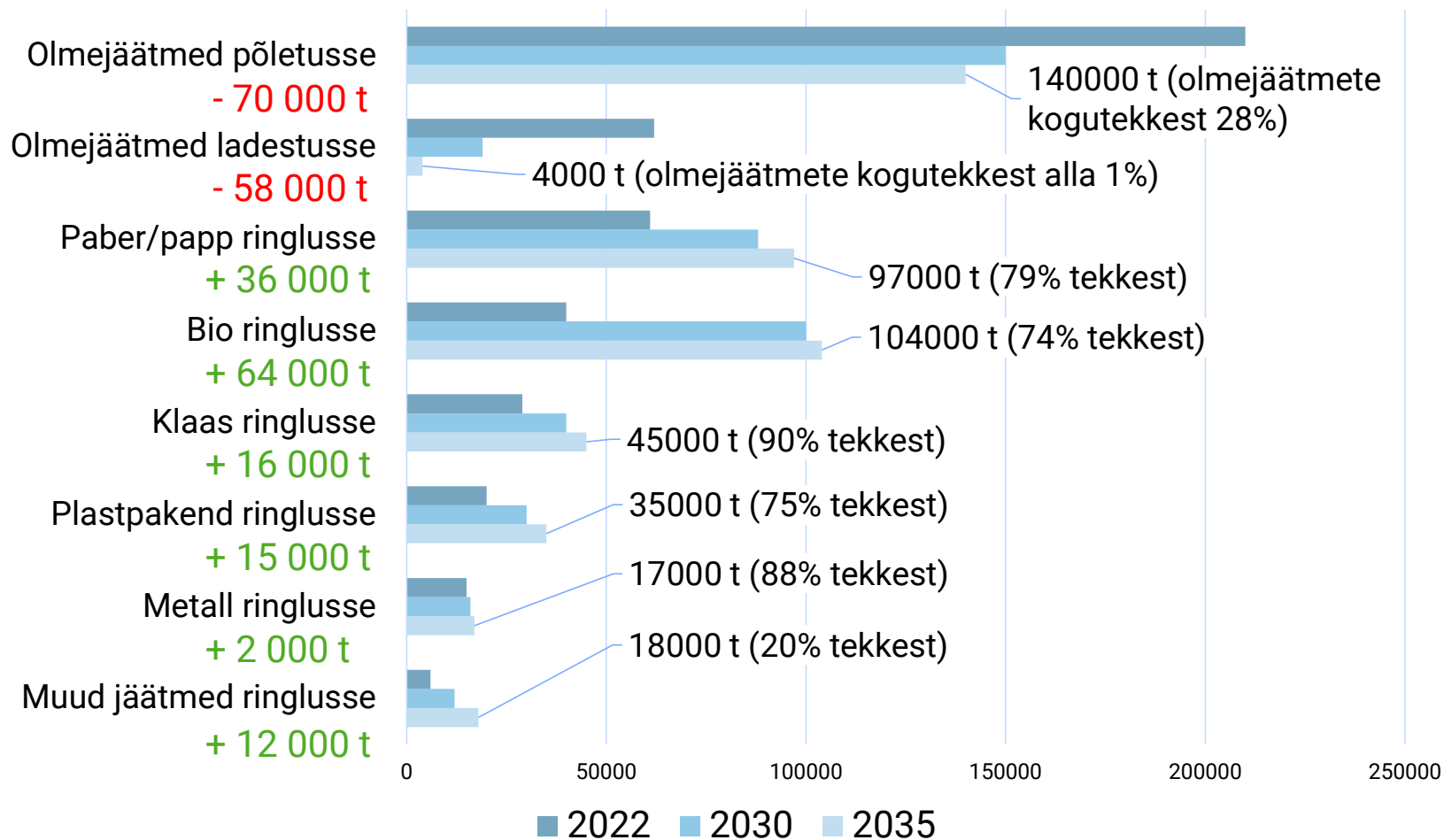
Jäätmereformi eesmärk

- Uus ressurss: Eesti majandusse lisandub üle 100 000 t/a (üle 10 veokikoorma igas päevas, sajad uued töökohad)
- Vähem prügilaid: Lõpetame olmejäätmete ladestamise (hetkel 70 000+ t/a)
- Vähem ebamugavaid konteinereid: kohtkogumine ja teatud jäätmeliigid kogutakse koos
- Liigiti kogumine lihtne, info läbipaistev, andmepõhisus
- Mõistlikud kulud: Jäätmeurve leibkonnale 3-5 eur/kuu, mittesortijale x3
- Puhas loodus, asula, kodu

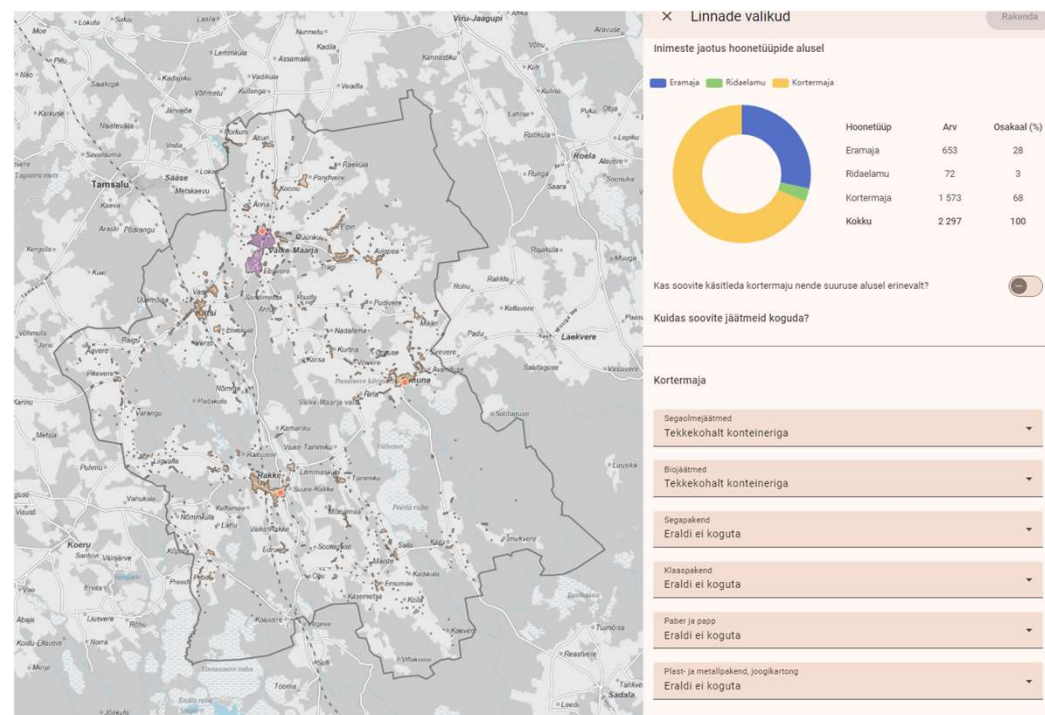
Olmejäätmete käitlusmahud

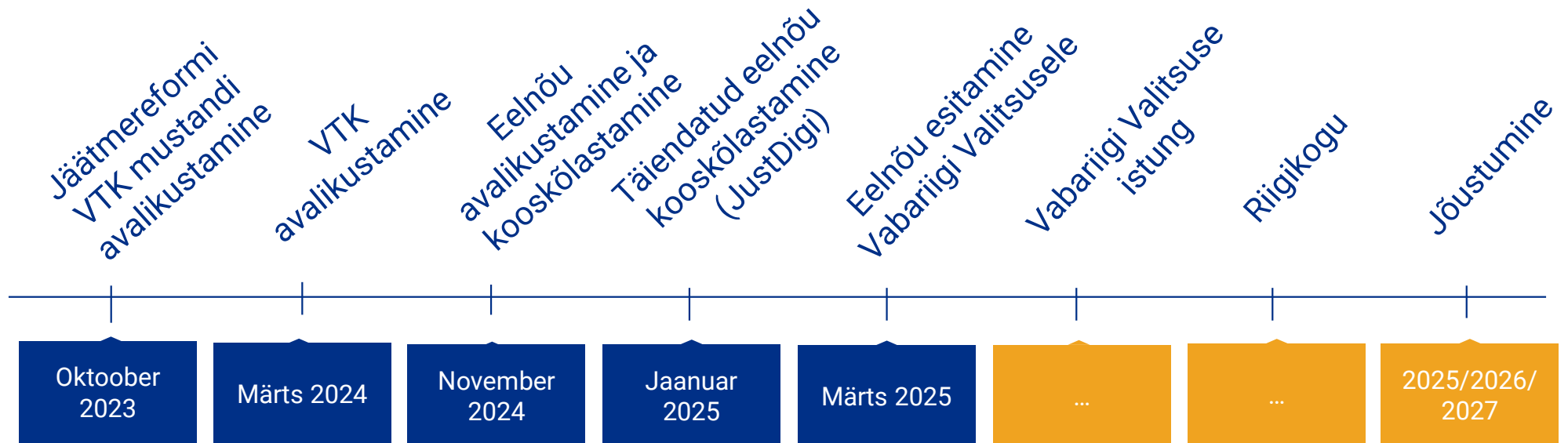

Jäätmereform laiemalt

- SF 21+ toetus KOVidele olmejäätmete liigiti kogumise taristu rajamiseks – 35 mln eurot
- Jäätmete majandamise mudel (Keskkonnaagentuur)
- Ülevaade olmejäätmete liigiti kogumise vahenditest | Keskkonnaportaal
- Kommunikatsioon (sh üleriigiline sortimisjuhend)
- Life CircEST projekt (taotlus esitatud)
- KliM, KeA, KAUR, KIK, KeMIT tugi

Eelnõu

- Eelnõuga muudetakse 6 seadust:
 - jäätmeseadus
 - kaugkütteseadus
 - keskkonnaseadustiku üldosa seadus
 - keskkonnatasude seadus
 - kohaliku omavalitsuse korralduse seadus
 - pakendiseadus

- Eelnõu lisad:
 - seletuskiri
 - mõjuanalüüs
 - rakendusaktide kavandid (3)
 - põletustasu riigiabi analüüs
 - märkustega arvestamise tabel

Eelnõu veebileht:
<https://kliimaministeerium.ee/jaatmereform>

Eelnõust välja jäetud muudatused

- Müügi pakendi sihtarvu kehtestamine
- Iru jäätme põletustehase liitmine EL HKSi
- Kahetasandiline pakendiaktsiis
- TKOde tegevuslubade tähtajaliseks muutmine ja peatamine
- KOJV vabastus keskkonnakaitseloo olemasolul säilib praegusel kujul
- KOV saab jätkata KOJV kontsessioonihangetega, kui ei kehtesta jäätme hoolduse püsitasu

KOV olmejäätmete liigiti kogumise sihtarv

Iga KOV peab 2026.a tagama vähemalt 66% olmejäätmete liigiti kogumise.

- Edaspidi kasv 1% aastas (2027 - 67% jne, alates 2035.a – 75%).

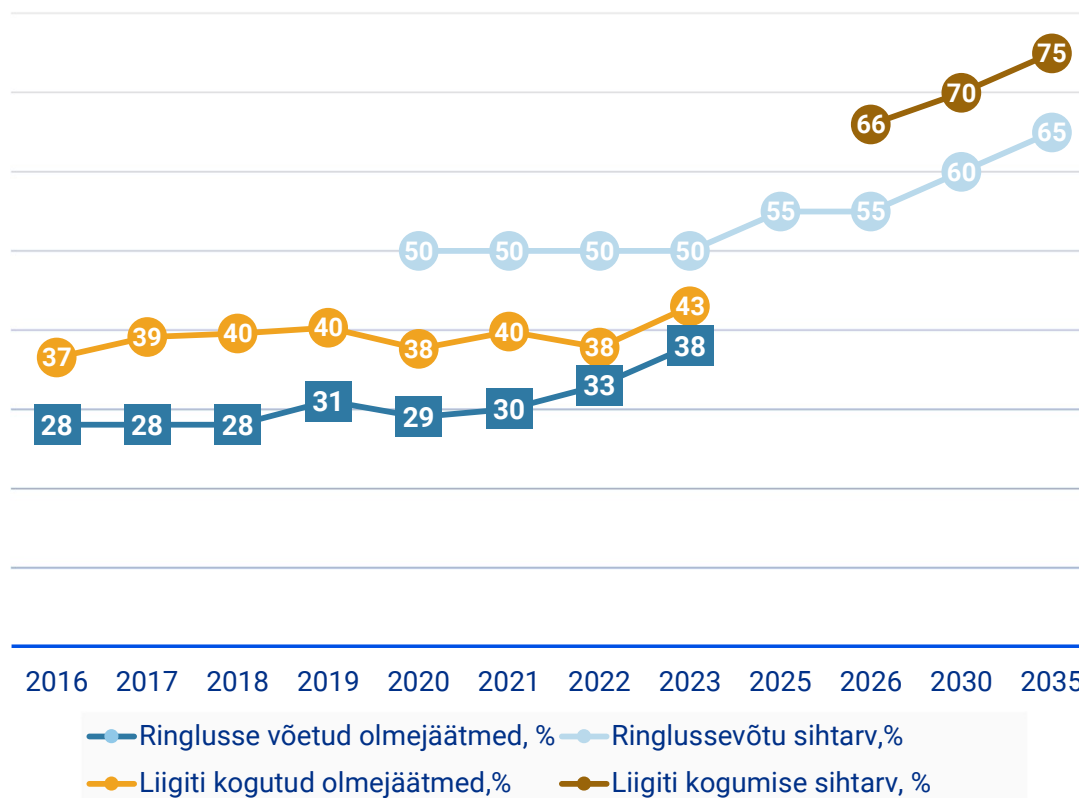
Keskkonnaagentuur fikseerib ja avaldab Keskkonnaportaalis liigiti kogumise määra KOVide lõikes.

Keskkonnaamet teeb haldusjärelvalvet, kui KOV sihtarvu ei täida.

- Ettekirjutus, vajadusel sunniraha alates 2031.a.

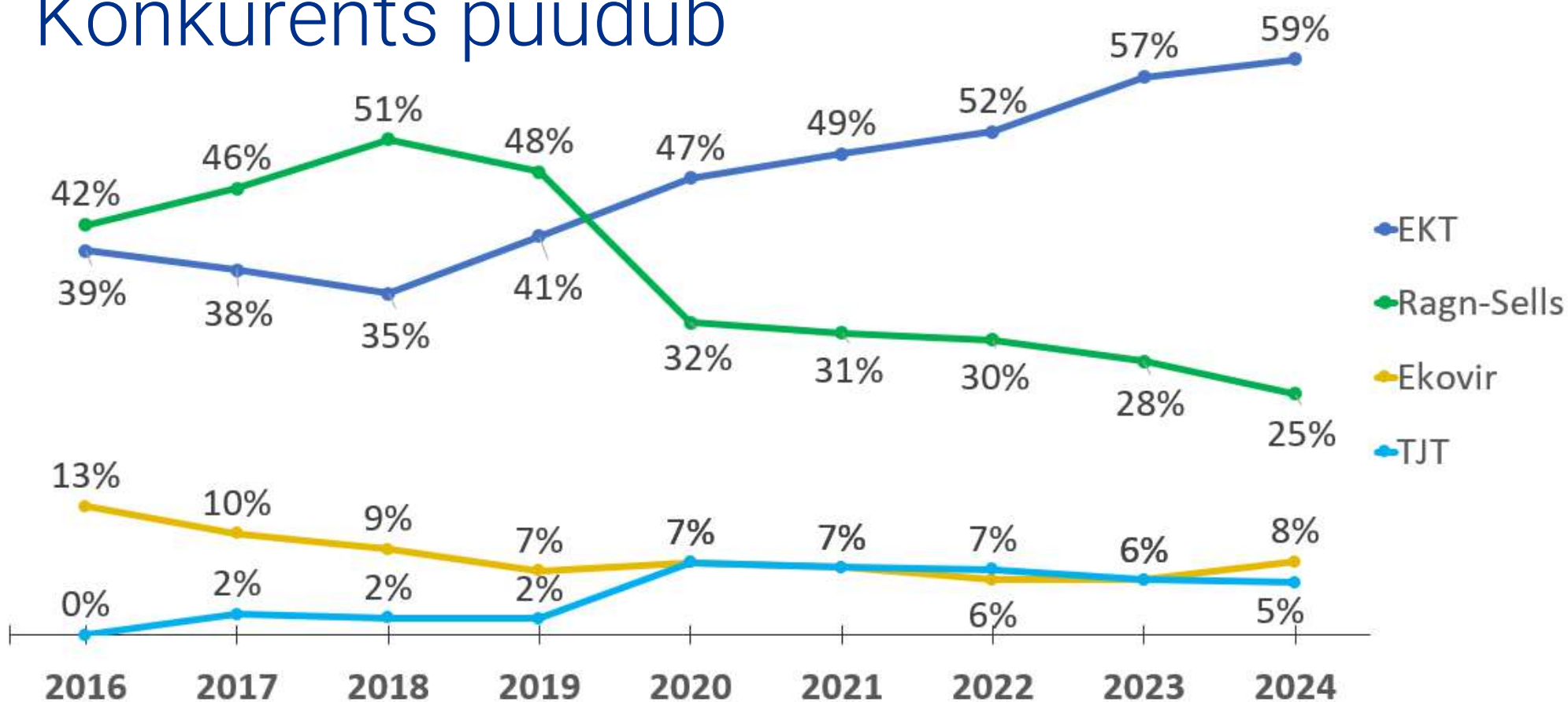
Riiklike toetusprogrammide kaudu toetuse andmisel võib lähtuda sihtarvu saavutamisest.

Olmejäätmete liigiti kogumine ja ringlussevõtt Eestis

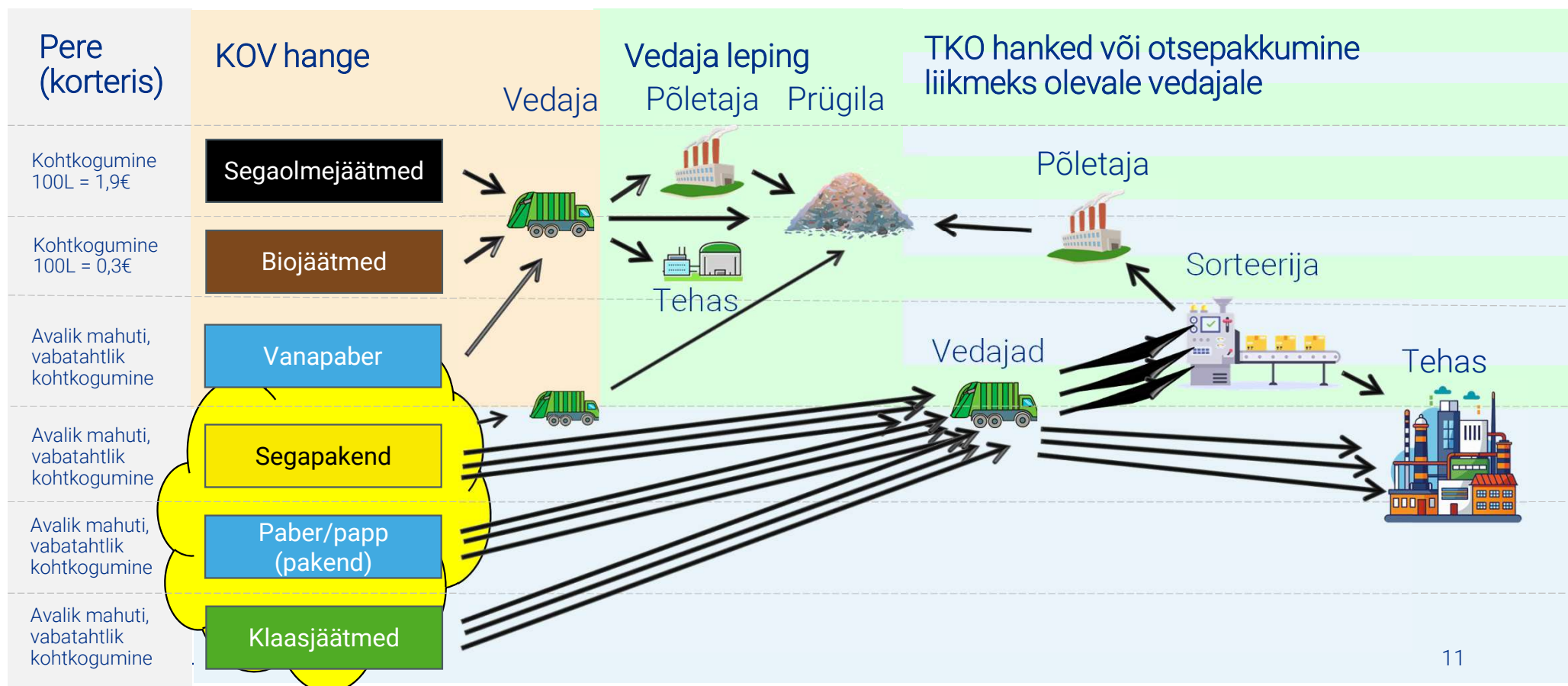

Konkurents puudub

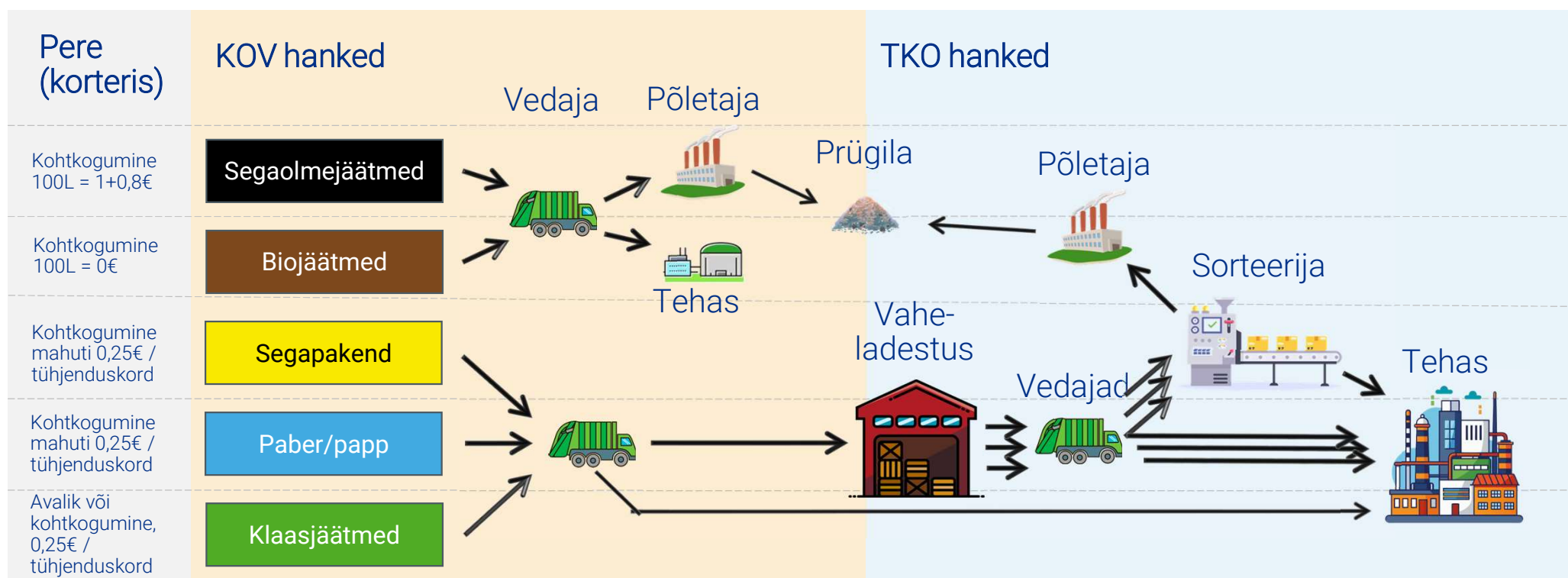

Jäätmereformi eelne rollijaotus

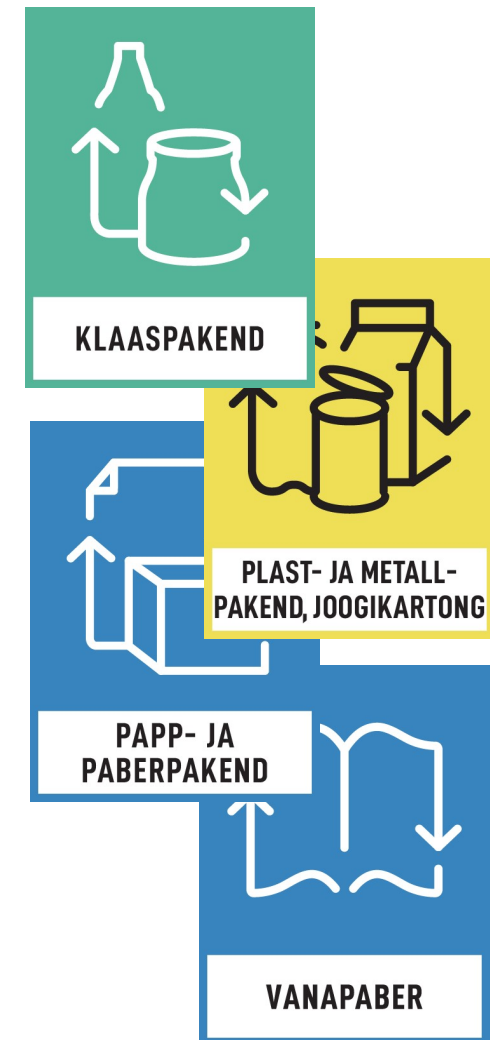
Jäätmereformi järgne rollijaotus

Pakendiseadus - kogumine

- Olmes tekkivate tagatisrahata pakendijäätmete kogumise korraldab KOV KOJV raames.
- Tiheasustusosal ja mujal korteriühistute juures:
 - paber- ja kartongpakendijäätmed koos vanapaberiga
 - joogikartong koos plast ja metallpakendiga
- Klaaspakendijäätmete kogumise viisi otsustab KOV.
- KOV kogutud pakendijäätmed antakse ühises kokkulepitud käitluskohas üle TKOdele vastavalt turuosadele.

Jäätmehoolduse rahastamine

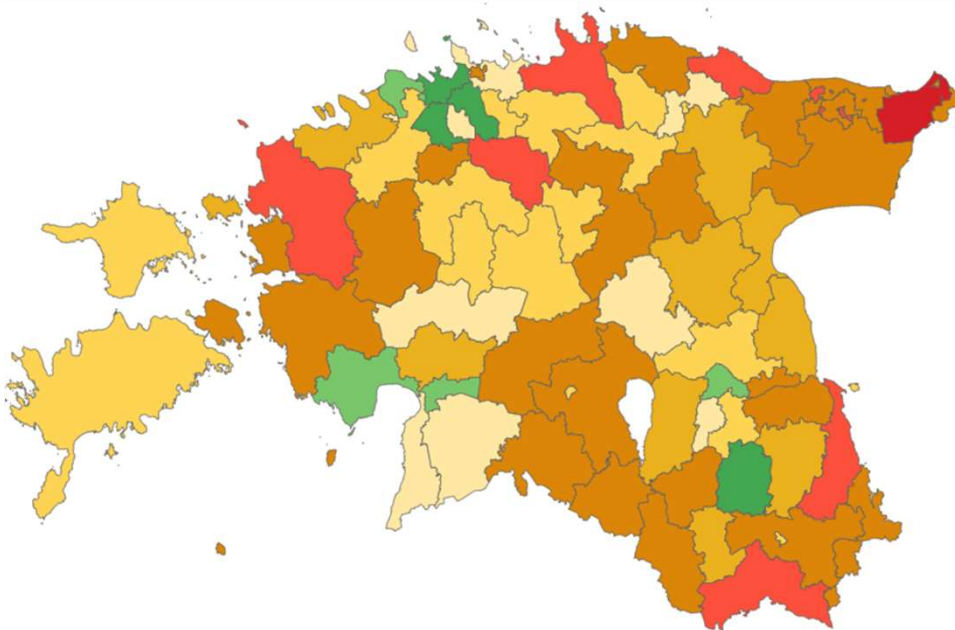
KOVil on õigus kehtestada jäätmehooldustasu

- eesmärk KOV jäätmehoolduskulude katmine
- jäätmevaldaja tasub KOVile
- tasu ülempiir – kuni 100% KOJV kulust
- tasu alampiid – 12 eurot aastas
- tasub nii jäätmeveoga liitunud kui sellest vabastatud jäätmevaldaja

- KOV volikogu kehtestab jäätmehooldustasu suuruse määramise ja selle tasumise korra:
 - sh tasumäär (nt 50%)
- Jäätmehooldustasu = püsitasu + KOJV jäätmete veo ja käitluse teenustasu
- KOV valitsus kehtestab hinnakirja
- Arve esitamise võib delegeerida vedajale (laekub KOVile), KOV äriühingule või koostöörorganisatsioonile
- Jäätmehooldustasu kasutatakse vaid jäätmehoolduse korraldamiseks
- KOV avaldab igal aastal ülevaate tasu laekumise ja kasutamise kohta

KOVide koostöö

Võib moodustada ühisameti või – asutuse.

Võib asutada koostööorganisatsiooni, kellele antakse üle jäätmehoolduse ülesanded, sh:

- nõustamine, teavitamine
- hangete korraldamine
- jäätmehooldustasu kogumine
- TKOdega kirjaliku kokkuleppe sõlmimine

Saatekirjad ja jäätmearuanded

- Keskkonnakaitseleuba omav isik (erandid) esitab kord kvartalis keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu jäätmearuande.
- Jäätmete vedaja, üleandja, edasimüüja ja vastuvõtja esitab iga jäätmeveose kohta enne veo algust jäätmeveo saatekirja.
- Jäätmeloa kehtivuse peatamine kuni üheks aastaks või kehtetuks tunnistamine, kui korduvalt on esitamata jäätmearuanne või saatekiri.
- Trahvimäärad jäätmete vedamisel saatekirjata või saatekirja nõudeid rikkudes.

Ringmajanduse 111 mln €+

RIIGI TEGEVUSED:
Ekspertide koolitus,
teadlikkuse edendamine
Pärandmõjude
likvideerimine

JÄÄTMEHOOLDUSE
TARISTU
35 mln €
Toetus 50 tuh € - 2 mln €

Avalik sektor

Erasektor

RINGMAJANDUSE
ÄRIMUDELID*
4,5 mln €
Toetus 10 tuh - 200 tuh €

JÄÄTMEKKE JA
PAKENDI VÄHENDAMINE*
10 mln €
Toetus 5 tuh € - 3 mln €

RESSURSITÕHUSUS ja
AUDITID
34,5 mln €
Toetus 50 tuh € - 1 mln €

JÄÄTME
RINGLUSSEVÕTT
14 mln €
Toetus 10 tuh € - 3 mln €

OHUTU MATERJALIRINGLUS ja
AUDITID
Kokku 8 mln €

2023

2024

2025

2026

Pikk plaan:
LIFE CircEst
põhitaotlus märts 2025
23,3 mln €

Aitäh!